

та театралізованих вистав;

- фермерське господарство «Fedosov Family Farm» (м. Миколаїв) – спеціалізується на виробництві меду та продукції з меду, проведення дегустацій;

- мануфактура шоколаду «Данцевъ та синь» (м. Миколаїв) – організовує дегустації та майстер-класи з виготовлення шоколадних виробів.

Отже, гастрокультура – це важлива складова туристичної привабливості будь-якого регіону. При цьому провідна роль належить маркетингу, оскільки кожна страва вже має свою історію виникнення чи легенду, яку потрібно правильно подати туристові. Тому, дуже важливим є зацікавленість й співпраця між самоврядуванням, бізнесом і громадськістю з метою пошуку, відновлення та просування автентичних страв місцевості й створення гастрономічних маршрутів.

Список використаних джерел:

1. Конвенція про охорону нематеріальної культурної спадщини від 06.03.2008 р. № 132-VI (132-17). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_d69#top.

2. Асоціація культурно-мистецьких центрів «Via Regia Україна». URL: <https://via-regia.org.ua/materialna-ta-nematerialna-kulturna-spadshhyna/>.

3. Українські шеф-кухари проголосили Маніфест української кухні. Державне агентство розвитку туризму. URL: <https://www.tourism.gov.ua/blog/ukrayinski-shef-kuhari-progolosili-manifest-ukrayinskoyi-kuhni>.

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОГО ЗЕЛЕНОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ

Плинокос Д.Д., канд. екон. наук, доцент,

Кривохлябова О.В., старший лаборант

Національний університет «Запорізька політехніка»

Розвиток туризму в Україні в 2022 році перебуває під великим впливом військового вторгнення та агресії росії проти України. Традиційні туристичні маршрути повністю змінені, або ще гірше знищені. Військові дії точаться на сході та півдні країни, а отже все узбережжя Азовського та Чорного моря або в зоні бойових дій, або тимчасово окуповане. Запорізька, Херсонська, Миколаївська, Одеська області знаходяться у зоні активних бойових дій, отже розвиток туризму в цих регіонах на сьогоднішній день неможливий. Тим не менш, в світі і в Україні формується такий тренд, як сільський зелений туризм. Серед науковців є багато визначень сільського зеленого туризму, так зокрема Бойко В.О. надає таке узагальнююче визначення – «сільський зелений туризм» – вид відпочинкового туризму у сільській місцевості з відносно незайманою природою, де туристи ведуть спосіб життя притаманний відповідній місцині з урахуванням звичаїв, етнічних та колоритних особливостей, виконують

традиційну просту сільську працю задля одержання естетичного задоволення та з метою культурного розвитку і оздоровлення [1, с.59].

В сучасних умовах привабливість саме сільського зеленого туризму в центральних та західних областях України значно підвищується. В той же час підвищується роль об'єднаних громад у розвитку цього напрямку. Територіальні громади мають великий потенційний ресурс для розвитку, а деякі громади в пришвидшеному порядку формують необхідну інфраструктуру для прийому та обслуговування великої кількості вимушених переселенців. В громадах створюються центри допомоги переселенцям, облаштовуються приміщення, надаються різноманітні соціальні послуги. Прикладів такої участі громад дуже багато, наведемо деякі з них з різних регіонів України, так наприклад Сокирянська територіальна громада, Чернівецька область [2], Боратинська територіальна громада, Волинська область [3], Ладижинська сільська територіальна громада, Черкаська область [4], в деяких громадах кількість переселенців становила більше ніж 10% постійного населення. Така активність може в майбутньому сформувати в об'єднаних громадах необхідну базу для прийому туристів та відповідну інфраструктуру. Серед подальших напрямів розвитку туристичної діяльності в об'єднаних громадах можна визначити – продовження розбудови інфраструктури громади для прийому туристів, розвиток рекреаційних зон та місць відпочинку, позиціонування на ринку туристичних послуг, маркетингову кампанію для інформування можливостей громади в сфері туризму. Цікавим та доречним кроком стане створення національного і місцевого (регіонального) бренду, відродження українських традицій, збереження культурної спадщини регіону. Зацікавленість світу подіями в Україні, дозволить залучити туристів не тільки з інших регіонів України, але й з-за кордону, за умови впровадження системного стратегічного підходу до розвитку сільського зеленого туризму.

Таким чином, ми можемо визначити, що складні часи, військові дії, зменшення економічної активності великих промислових міст, тимчасове блокування узбережжя Чорного та Азовського морів, часткові обмеження з виїзду за кордон можуть дати поштовх для розвитку ринку туристичних послуг в Україні, зокрема сільського зеленого туризму в невеликих територіальних громадах. В цілому, Україна має багато культурних та національних особливостей в різних регіонах, в багатьох містах є пам'ятки культури або цікаві туристичні місця, тому напрям розвитку зеленого туризму можна вдало поєднати з вивченням національної культури та традицій України.

Список використаних джерел:

1. Бойко В. О. Сільський зелений туризм в Україні: проблеми та перспективи. *Агросвіт*. 2020. № 22. С. 58–65. DOI: 10.32702/2306-6792.2020.22.58.

2. Сокирянська територіальна громада /офіційний веб-сайт. URL: <https://sokyryanska-gromada.gov.ua/news/1653916592/>.

3. Боратинська сільська рада /офіційний веб-сайт. URL: <https://boratyn.ukraina.org.ua/news/u-boratynskiy-hromadi-oblashtuvaly-prykhystok-dlya-pereselentsiv>.

ІНСТИТУЦІЙНО-ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК ТУРИЗМУ В ГРОМАДАХ

Прогонюк Л.Ю., канд. юрид. наук, доцент
Миколаївський національний аграрний університет

Складовими інституційно-організаційного функціонування та розвитку сфери туризму є правове забезпечення, інституції, які прямо чи опосередковано здійснюють управління та впливають на розвиток туризму на рівні громад, а також організаційний механізм реалізації політики у сфері туризму.

Тому метою дослідження є опрацювання особливостей та визначення проблемних питань інституційно-організаційного розвитку сфери туризму в громадах у сучасних реаліях.

До основоположних правових актів, які регулюють сферу туризму і на основі яких вибудовують свій розвиток у цій сфері громади, належать:

– Конституція України, у якій закріплено права та свободи громадянина (у тому числі право на відпочинок, вільне пересування, безпечне для життя і здоров'я довкілля, задоволення духовних потреб тощо), а також встановлено обов'язковість виконання на території територіальної громади рішень органу її місцевого самоврядування [1];

– Закон України «Про туризм», яким визначено загальні правові, організаційні та соціально-економічні засади реалізації державної політики у сфері туризму, а також врегульовано відносини щодо організації та здійснення туризму на території України [2];

– Закон України «Про курорти», який визначає правові, організаційні, економічні та соціальні засади розвитку курортів і який спрямований на забезпечення оздоровлення людей шляхом використання природних лікувальних ресурсів і природних територій курортів, а також їх охорони [3].

Окрім зазначених, існує низка правових і нормативних актів, які опосередковано – через встановлення засад функціонування суб'єктів господарювання – регулюють сферу туризму та рекреації, зокрема: Господарський кодекс України, Податковий кодекс України, Бюджетний кодекс України, Закон України «Про підприємства в Україні», порядок встановлення категорій готелям та іншим об'єктам, що призначаються для надання послуг з тимчасового розміщення (проживання) та інші.

Інституціями, які покликані сприяти розвитку туризму на рівні громад, є органи місцевого самоврядування. Так, у межах своїх повноважень сільські, селищні та міські ради: затверджують місцеві програми розвитку туризму; визначають кошти місцевих бюджетів для фінансового забезпечення місцевих програм розвитку туризму; доручають своїм виконавчим органам фінансування місцевих програм розвитку туризму за рахунок коштів місцевого бюджету;